

Falköpings kommun
kommunen@falkoping.se

Beslut för grundsärskola

efter tillsyn i Kyrkerörsskolan grundsärskola i
Falköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falköpings kommun att senast den **28 februari 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Falköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att utbildningen vid Kyrkerörsskolan grundsärskola utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.
- Falköpings kommun ska se till att det vid Kyrkerörsskolan grundsärskola bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.
- Falköpings kommun ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever vid Kyrkerörsskolan grundsärskola utsätts för kränkande behandling.
- Falköpings kommun ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever som återspeglar förhållandena i Kyrkerörsskolan grundsärskola.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Falköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Falköpings kommun under hösten 2017. Kyrkerörsskolan grundskola besöktes av Skolinspektionen den 8 september 2017.

I Skolinspektionens tillsyn har det framkommit att eleverna vid Kyrkerörsskolan grundskola i flera avseenden får en god utbildning. Skolans sammanställning över betyg visar dock att flera elever inte når kunskapskraven i alla ämnen.

En betydelsefull del för kunskapsresultaten är att eleverna har en trygg skolmiljö. Bestämmelserna i skollagen förbjuder kränkande behandling och ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Tillsynen visar dock att alla elever på skolenheten inte har en skolmiljö som präglas av trygghet och att skolenheten inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever enligt författningarnas krav.

Vidare visar tillsynen att elevhälsans kompetenser inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande utan i huvudsak reaktivt med åtgärdande insatser på individnivå.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det vid skolenheten inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Utredningen visar att elever på grundskolenheten upplever att de blir utsatta för kränkande behandling på grund av sin funktionsnedsättning. Det sker på grupp- och individnivå vilket gör att de inte känner sig trygga i skolan. Exempelvis uppger eleverna att de utsätts för verbala kränkningar av andra elever och trots att eleverna signalerat detta till ansvariga på skolenheten har elevernas upplevelse av att vara utsatta för kränkande behandling inte uppmärksamats och utretts för att ta reda på vad som skett. Det har inte heller vidtagits några åtgärder för att förhindra att något liknande sker igen. Vidare framgår av utredningen att det finns en plan mot kränkande behandling framtagen för Kyrkerörsskolan. Denna plan gäller dock generellt för hela skolan och grundskolans specifika förutsättningar är inte synliga i planen. Elevernas upplevelse av verksamheten i grundskolan har inte inhämtats och kartlagts i syfte att kunna identifiera, förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling vid skolenheten. Detta strider mot författningarnas krav.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om

att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen som i sin tur skyndsamt ska utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I intervjuer med elever framkommer att de upplever att de blir utsatta för verbala kränkningar av andra elever på skolan. Eleverna beskriver samstämmigt att de som grupp blir återkommande synliggjorda på ett sätt som de inte tycker är bra, exempelvis i samband med samlingar i aulan, med konsekvenserna att andra elever "tittar ut" dem och benämner klassen på ett sätt som eleverna upplever som kränkande. Vidare beskriver eleverna nedsättande uttryck som används om eleverna och klassen ifrån andra elever på skolan. Eleverna uppger att de inte känner sig rädda men att de upplever en viss otrygghet och att de inte tycker om de uttryck som andra elever använder om klassen bland annat då de möts på väg till matsalen. Vidare uppger eleverna att de signalerat detta till lärarna men att det inte har tagits på allvar och att de inte har märkt att några åtgärder har vidtagits.

Rektorn uppger i intervjun att hen känner till att elever känner sig kränkta men inte de uttryck som andra elever använder om klassen. Det är mentorerna som ska fånga upp signaler om kränkningar och rektorn förutsätter att dessa signaler kommer fram. Så kallade trivselsamtal genomförs men inte med någon regelbundenhet varför mentorn är den som måste fånga upp dessa signaler, enligt rektorn. Vidare beskriver rektorn att ett förebyggande arbete avseende kränkande behandling sker på skolan som helhet och att eleverna i grundsärskolan deltar i detta arbete i den mån mentorerna bedömer att eleverna klarar av det. Det finns, enligt rektorn, en likabehandlingsplan som omfattar även grundsärskolan men eleverna i grundsärskolan och deras behov är inte synliggjorda i denna plan och behoven kartläggs inte heller specifikt i arbetet med att upprätta likabehandlingsplanen. Detta bekräftas även i den likabehandlingsplan som sännts in till Skolinspektionen inför tillsynen.

Lärarna bekräftar i intervjun att det i arbetet med att förhindra kränkande behandling inte finns något speciellt fokus på grundsärskolans elever utan att eleverna vid grundsärskolan ingår i hela skolans arbete. Vidare bekräftar lärarna att eleverna i grundsärskolan inte är synliggjorda i dokument som planen mot kränkande behandling, utan att det är lärarna som fångar upp elevernas behov i samtal. Utifrån det som framkommit i samtal med eleverna så genomförs vissa åtgärder för att motverka kränkande behandling men det följs inte upp om dessa åtgärder får avsedd effekt. Varje år genomförs elevenkäter som bland annat omfattar trygghet där de kan se resultatet för grundsärskolan, berättar lärarna. Det genomförs dock, enligt lärarna, inte några specifika åtgärder för grundsärskolan utifrån det resultat som framkommit i enkäten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Falköping kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Falköping kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan på skolenheten inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Utredningen visar att elevhälsan framförallt arbetar reaktivt med löpande individärenden där behov av elevhälsans olika kompetenser redan uppstått. Att elevhälsan inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande mot grundskolans elever strider mot författningarnas krav.

Detta är inte förenligt med skollagen, som anger att för eleverna i grundsärskolan ska det finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande. Skollagen anger vidare att elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen anges att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv. Vidare förklaras att elevhälsan, genom att arbeta förebyggande och hälsofrämjande, ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. (prop. 2009/10:165 s. 277 och s. 656).

I den redogörelse som skickats till Skolinspektionen inför tillsynen skriver rektorn att det finns en elevhälsa som består av elevhälsokonsulenter, specialpedagoger, kurator och skolsköterska samt att tillgång till skolpsykolog finns för hela Kyrkerörsskolan. I intervjun uppger rektorn att en elevhälsokonsulent är specifikt knuten till grundsärskolan. Omfattningen av tjänsterna för övriga kompetenser är, enligt rektorn, inte specificerade för grundsärskolan utan utgår från de behov som finns. Rektorn beskriver att det framförallt är elevhälsokonsulenten som arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Psykologen finns, enligt rektorn, inte med i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och skolsköterskan har inte haft tillräckligt med tid för att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. Vidare uppger rektorn att kuratorn har mer inriktning mot individuella samtal och att elevhälsan främst arbetat med reaktiva insatser.

Elevhälsans representanter beskriver att rektorn, specialpedagogen och elevhälsokonsulenten deltar i grundsärskolans elevhälsoteammöten. Psykologen deltar ungefär varannan gång och skolsköterskan och kuratorn deltar vid behov när deras kompetenser efterfrågas. Under innevarande läsår har de startat upp så kallade elevhälsomöten som framöver kommer att innebära att elevhälsan blir mer engagerad i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på grundsärskolan, berättar elevhälsans representanter. Det finns, enligt elevhälsans representanter, dock ingen plan eller några konkreta mål för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ännu och arbetet saknar systematik.

Även lärarna beskriver att elevhälsans arbete i huvudsak varit reaktivt utifrån uppkomna behov hos enskilda elever men att arbetet med elevhälsomöten nu påbörjats.

Motivering till föreläggande som ingripande

Falköping kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Falköping kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Falköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Falköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Falköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

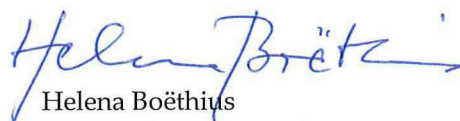
Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Falköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Frida Eek
Beslutsfattare

Helena Boëthius
Utredare/Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Kyrkerörsskolan grundskola

Fakta om Kyrkerörsskolan grundskola

Kyrkerörsskolan grundskola är en av två kommunala skolenheter på Kyrkerörsskolan i Falköpings kommun. På skolenheten, som leds av en rektor, finns även grundskola årskurs 6-9.

Kyrkerörsskolans grundskola erbjuder utbildning inom grundskolan årskurserna 6-9 och har vid tiden för tillsyn totalt 19 elever som alla läser ämnen.

Måluppfyllelse

Det finns för grundskolan ingen nationell statistik över kunskapsresultat och resultatet av arbetet för trygghet och studiero.

I skolenhetens sammanställning av betyg, som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen, framgår att det finns flera elever som inte når kunskapskraven i alla ämnen över en femårsperiod.